

Het kan wél

Verkiezingsprogramma 2026 -2030
Waalwijk, Sprang-Capelle en Waspik

The logo for D66 Waalwijk is a green square containing the text 'D66' in large white letters and 'Waalwijk' in smaller white letters below it.

D66
Waalwijk

Het kan wél

D66 Waalwijk
Voor Waalwijk, Waspik en Sprang-Capelle

Het kan wél

Beste inwoner van Waalwijk, Sprang-Capelle en Waspik,

Fijn dat u het verkiezingsprogramma van D66 Waalwijk in uw handen heeft. Graag nemen wij u mee in onze ideeën voor een duurzaam en toekomstgericht Waalwijk, Sprang-Capelle en Waspik. Wat ons betreft is onze gemeente een plek waar we fijn kunnen wonen, waar kansen voor iedereen zijn en waar we samen werken aan een duurzame toekomst voor onze kinderen en kleinkinderen. Want ook in Waalwijk merken we de gevolgen van het woningtekort, de energie- en warmtetransitie, de stikstofcrisis en de kansenongelijkheid. Jonge mensen vinden geen woning en trekken weg. Ouderen kunnen niet verhuizen naar woonruimte die beter past. We moeten stappen zetten om de klimaat- en wateropgaven het hoofd te bieden, maar dat betekent dat we moeten investeren en veranderingen in onze omgeving moeten dulden. Ook wordt de tweedeling in onze maatschappij groter. Bijvoorbeeld tussen mensen die goed mee kunnen komen met alle ontwikkelingen, en mensen die niet digitaalvaardig zijn of niet goed kunnen lezen en schrijven. Tussen mensen met een vaste baan en een goed salaris en mensen die een veel minder zeker bestaan hebben, die soms afhankelijk zijn van een extra steun in de rug van de gemeenschap of de overheid. We staan op een kantelpunt, waar de keuzes die we nu maken essentieel zijn voor onze toekomst.

Ik ben trots op het verkiezingsprogramma dat voor u ligt. D66 zorgt voor gelijke kansen voor iedere Waalwijker, Waspikker en Sprang-Capellenaar. We blijven investeren in scholing voor jong en oud. Natuur, water en klimaat krijgen de aandacht die nodig is. We gaan voor nieuwbouw voor jongeren en senioren, voor gezinnen, stellen en alleenstaanden. We kijken ook naar oplossingen voor de korte termijn: naar woningdelen en woningssplitsen bijvoorbeeld. Het welzijn van mensen plaatsen we naast welvaart. Dat betekent onder meer dat we gaan voor groen en bomen, en voor meer ontmoetingsplekken in de openbare ruimte. Wij willen een gemeente zijn waar menselijke waarden worden gekoesterd: fatsoen, tolerantie en empathie. Waar we kijken naar het individu, maar ook naar het grotere belang voor al onze inwoners. Waalwijk is wat ons betreft een gemeente die bruist door de diversiteit van ál haar inwoners, en waar iedereen mee kan doen. Dat zijn geen loze woorden, maar dat is onze grondhouding. We zijn optimistisch, kiezen voor echten eerlijke oplossingen en staan voor onze democratische waarden. Dat is de reden dat ik mij weer met volle overtuiging inzet als lijsttrekker voor D66 Waalwijk. De afgelopen jaren heb ik heel veel van onze inwoners, in alle kernen, mogen ontmoeten en spreken. We hebben samen geluisterd, gelachen, gevierd, gezorgd, gediscussieerd, gerelativeerd en concrete oplossingen gezocht. Transparantie en vertrouwen in elkaar vind ik belangrijk, evenals op inhoud met elkaar discussiëren, met respect voor elkaars verschillen. En altijd met een optimistische blik op onze samenleving en onze toekomst samen.

Stem 18 maart op D66 Waalwijk. Met uw steun en stem werken wij samen aan een mooie toekomst!

Het kan wél

Sheila Schuijffel
Lijsttrekker D66 Waalwijk

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

Onze kandidaten 5

Ons verkiezingsprogramma in het kort 6

1. D66 bouwt aan kansen voor iedereen 7
2. D66 gaat voor gezond en vitaal leven 12
3. D66 gaat voor duurzaam wonen en leven 17
4. D66 is voor een toekomstgerichte en inclusieve arbeidsmarkt 22
5. D66 gaat voor een duurzame samenleving 26
6. D66 gaat voor een sociale en culturele samenleving 30
7. D66 gaat voor een veilig Waalwijk 36
8. D66 koestert de democratie in Waalwijk 39
9. D66 kijkt over de grens 42
10. D66 houdt de financiën op orde en kijkt vooruit 45

Onze kandidaten

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

1. Sheila Schuijffel
2. Tommie Mertens
3. Rob Snoeren
4. Hans van den Meerendonk
5. Niels Kieboom
6. Annette Opstal
7. Albert Pols
8. Mario Brok
9. Heli Penz
10. Arjan Bras
11. Jaap Brok
12. Johan van Beijnen
13. Abigail Martijn

Ons verkiezingsprogramma in het kort

D66 bouwt aan kansen voor iedereen

Onderwijs is de sleutel tot gelijke kansen. D66 wil goed basisonderwijs in alle wijken en een breed aanbod in het voortgezet onderwijs. Extra aandacht gaat naar kinderen in armoede, taalontwikkeling en digitale vaardigheden. De bibliotheek blijft een centrale leerplek, gratis en toegankelijk voor iedereen.

D66 gaat voor gezond en vitaal leven

Gezondheid begint bij preventie: gezonde voeding op school en werk, rookvrije zones en meer sportmogelijkheden. D66 wil laagdrempelige steun voor jongeren, goede overgang van 18- naar 18+, en extra begeleiding voor statushouders. Mantelzorgers en vrijwilligers krijgen meer waardering en praktische hulp. Sport en bewegen is voor iedereen bereikbaar, inclusief school-zwemmen. Waspik krijgt een nieuwe sporthal.

D66 gaat voor duurzaam wonen en leven

Het woningtekort vraagt om creatieve oplossingen: inbreiding, splitsen van woningen, optoppen en hofjes. D66 wil betaalbare woningen voor starters en senioren en ruimte voor alternatieve woonvormen. Bewoners krijgen inspraak via participatie en de Burgerbegroting. Mobiliteit wordt verbeterd met sneller OV, snelfietsroutes en een zorgshuttle naar Tilburg.

D66 is voor een toekomstgerichte en inclusieve arbeidsmarkt

Werk geeft bestaanszekerheid én zingeving. D66 wil bedrijvigheid die bijdraagt aan Brede Welvaart, geen ongebreidelde groei van logistiek. Duurzame bedrijventerreinen, kansen voor mensen met een beperking, meer banen voor hogeropgeleiden zijn speerpunten. Arbeidsmigranten verdienen goede huisvesting, ondersteuning en taalonderwijs.

D66 gaat voor een sociale en culturele samenleving

D66 wil een inclusieve samenleving zonder discriminatie. Ontmoetingsplekken en culturele centra versterken sociale samenhang. Er komen minimaal 5 miniparkjes als groene ontmoetings-

plek in bestaande woonwijken. Kunst en cultuur zijn toegankelijk voor iedereen, ook met een kleine beurs. Extra aandacht voor jongeren, diversiteit en integratie.

D66 gaat voor een duurzame samenleving

Waalwijk wil in 2043 klimaatneutraal zijn. D66 zet in op lokale energieopwek en gebruik, regie op aardgasvrije wijken en vergroening tegen hittestress. Groene daken, subsidies voor isolatie en meer bomen maken wijken klimaatbestendig. Mobiliteit wordt groener met deelvervoer, meer laadpunten. De fiets krijgt voorrang.

D66 gaat voor een veilig Waalwijk

Veiligheid begint bij vrijheid en respect voor grondrechten. D66 wil 30 km/h in woonwijken, meer fietsstraten en dynamische verlichting voor meer sociale veiligheid. Preventie staat centraal. BOA's worden zichtbaarder. Cameratoezicht alleen tijdelijk en doelgericht.

D66 koestert de democratie in Waalwijk

D66 geeft inwoners meer invloed via de Burgerbegroting, een Jongerenraad en het referendum, waarbij inwoners kiezen uit varianten, i.p.v. voor of tegen. Daarmee wordt de uitslag representatiever en minder polariserend. Transparantie en vertrouwen zijn kernwaarden.

D66 kijkt over de grens

Samenwerking in de regio, de provincie en Europa is cruciaal voor wonen, mobiliteit en economie. D66 wil een actieve rol in SRBT, behoud van de stedenband met Unna en nieuwe banden met landen van arbeidsmigranten.

D66 houdt de financiën op orde en kijkt vooruit

Gezonde financiën zijn de basis voor een sterke gemeente. D66 wil lage lokale lasten behouden, meer subsidies verwerven en transparantie bij grote projecten. Nieuwe financieringsvormen zoals crowdfunding kunnen burgerinitiatieven versterken. Publiek geld vraagt om duidelijke verantwoording en leesbare begrotingen.

Hoofdstuk 1

Kansen voor iedereen

D66 bouwt aan kansen voor iedereen

Iedereen verdient een goede start en een kansrijke toekomst. Onderwijs is de sleutel tot vrijheid, ontwikkeling en een veerkrachtige samenleving. D66 gelooft dat ieder kind recht heeft op goed onderwijs, ongeacht achtergrond, postcode of thuissituatie. Onderwijs moet méér zijn dan kennisoverdracht: het is ook een plek voor persoonlijke groei, burgerschap en sociale verbinding. In Waalwijk willen we dat elk kind, elke jongere en elke volwassene de kans krijgt om te leren, te groeien en mee te doen.

Toegankelijk en toekomstgericht onderwijs

D66 wil goed basisonderwijs in alle wijken en kernen, voor ieder kind: met een beperking, leerprobleem of hoogbegaafd. Naar school in de eigen buurt helpt bij zelfstandigheid en het maken van vrienden. Regulier en speciaal onderwijs moeten meer samenwerken, bijvoorbeeld door scholen dicht bij elkaar te plaatsen en kennis te delen. Als passend onderwijs op een gewone basisschool niet kan, moeten er andere opties zijn. Nieuwe schoolgebouwen zijn duurzaam, circulair en flexibel, zodat ze geschikt blijven bij groei of krimp. Voor het voortgezet onderwijs wil D66 voldoende keuze voor alle niveaus. Kansengelijkheid vraagt een eerlijke verdeling van leerlingen. Achtergrond of schooladvies mag geen beperking zijn. Een ROC-dependance met MBO-opleidingen die passen bij de bedrijven in De Langstraat is een waardevolle aanvulling. Zo krijgen meer jongeren een startkwalificatie.

Groene schoolpleinen en meer-gebruik schoolgebouwen

D66 is voor het stimuleren van groene schoolpleinen. Groene schoolpleinen hebben een positief effect op het welzijn van leerlingen. Het daagt kinderen uit, stimuleert bewegen en nieuwsgierigheid en zorgt ervoor dat kinderen meer respect krijgen voor de natuur. Een groen schoolplein is goed tegen hittestress en zorgt voor meer omzetting van CO₂ naar zuurstof. De gemeente en de school kunnen gezamenlijk het groene schoolplein bekostigen en onderhouden als deze buiten schooltijd als openbare speelruimte wordt opengesteld. Ook kunnen schoolgebouwen meer gebruikt worden dan tussen acht en vijf uur op doordeweekse dagen. D66 Waalwijk wil onderzoeken, samen met het onderwijs, wat medegebruik kan betekenen. Denk hierbij aan volwassenenonderwijs en ontmoeting bijvoorbeeld.

Waalwijk sluit zich aan bij de Gelijke Kansen Alliantie

Waalwijk sluit zich aan bij de De Gelijke Kansen Alliantie (GKA). De GKA werkt samen met scholen, gemeenten en maatschappelijke partners aan het verbeteren van kansengelijkheid in het onderwijs met aandacht voor thuis, school en de leefomgeving.

Kansengelijkheid, ook voor kinderen in armoede

Kinderen moeten altijd de mogelijkheid hebben om mee te kunnen doen. Ongeacht armoede, afkomst of sociale omstandigheden. D66 streeft dan ook naar een breed kindpakket gericht op sport, cultuur én onderwijs. Naast een goed armoedebelid, dat extra aandacht geeft aan kansen voor kinderen, pleit D66 ook voor een consulent Kind-In-Armoede (KIA-consulent). Deze consulent is een onafhankelijke adviseur en wegwijzer, die ouders helpt bij het vinden van (financiële) ondersteuning voor de ontwikkeling en/of de opleiding van hun kind.

We bieden perspectieven voor een succesvolle toekomst

Elke jongere moet een startkwalificatie halen om goed te kunnen beginnen aan werk. Daarvoor is duidelijke voorlichting nodig, vooral voor jongeren die thuis weinig weten over studeren. Soms kiezen zij een beroep dat niet haalbaar is, waardoor ze stoppen zonder diploma. Voorlichting is een taak van de school, maar de gemeente kan helpen. Samen met scholen kan een project worden opgezet met Waalwijkse rolmodellen. Zij vertellen positief over hun opleiding en werk. Zo krijgen jongeren een realistisch beeld van beroepen in zorg, techniek, onderwijs en meer. Dit biedt hen een breed perspectief op een succesvolle toekomst.

Aandacht voor taalachterstanden en taalvaardigheid

Voldoende taalvaardig zijn is de basis voor elk mens om zijn talenten te kunnen ontwikkelen. Structureel aandacht hiervoor bij alle kinderen van 0 tot 18 jaar is daarom belangrijk. Op jonge leeftijd moet taal gestimuleerd worden. Ouders spelen hierin een hele belangrijke rol, omdat hun taalvaardigheid direct invloed heeft op die van hun kinderen. Met Boekstart en Waalwijk Taalrijk wordt niet alleen ingezet op de taalontwikkeling van het kind, maar ook op het taalvaardiger maken van ouders. Het programma Waalwijk Taalrijk is er één van de lange adem. D66 wil dit programma daarom voortzetten. De teruglopende taalvaardigheid van jongeren is ook een zorg. Een kwart van de 15-jarigen is functioneel laaggeletterd. Interventie is dringend nodig. D66 wil daarom het programma Waalwijk Taalrijk doorzetten naar het voortgezet onderwijs.

De bibliotheek als centrale leerplek

D66 Waalwijk wil dat iedere inwoner, jong en oud, goede toegang heeft tot de bibliotheek en tot internet. Een bibliotheek stimuleert geletterdheid, taalvaardigheid, leesvaardigheid en digitale vaardigheden van volwassenen en kinderen. De bibliotheek is een essentieel onderdeel van de ontwikkeling van kinderen. Voor kinderen en volwassenen uit arme gezinnen is de bibliotheek een broodnodige informatievoorziening en geeft de bibliotheek aan hen toegang tot internet. Voor minder digitaal vaardigen is het de plek waar zij geholpen worden met digitale uitdagingen, bijvoorbeeld in het contact met de overheid.

Een bibliotheek in elke kern

D66 Waalwijk vindt het noodzakelijk dat de drie huidige vestigingen in de gemeente Waalwijk blijven bestaan, met een kwalitatief hoogstaand aanbod en goede toegankelijkheid: centraal gelegen 'open' locaties met ruime openingstijden. De voorgenomen verhuizing van de Waalwijkse vestiging naar het centrum van Waalwijk past in deze ambitie. In Balade wordt een kleinere nevenvestiging toegevoegd, speciaal gericht op de wijk Baardwijk en Laageinde.

De bibliotheek gratis voor iedereen

De bibliotheek moet voor iedere inwoner beschikbaar en drempelvrij zijn. Daarom streeft D66 Waalwijk naar een gratis basislidmaatschap voor elk huishouden en schaffen we de boetes af. We voeren de drempelvrije bieb stap-voor-stap in, te beginnen bij de boetevrije bieb.

Aandacht voor het verminderen van laaggeletterdheid

Ongeveer één op de tien volwassenen, zowel met een Nederlandse als een migratieachtergrond, in Waalwijk is laaggeletterd. Hierdoor kunnen zij minder goed meedoen in de samenleving. De aanpak van laaggeletterdheid vraagt blijvende aandacht, met extra focus op het bereiken van laaggeletterden van Nederlandse komaf.

De gemeente Waalwijk ondertekende in 2017 het regionale Taalakkoord en zet zich sindsdien in voor de bestrijding van laaggeletterdheid, in samenwerking met de regio Hart van Brabant, de gemeenten Heusden en Loon op Zand en het Taalnetwerk Midden-Brabant. D66 Waalwijk vindt het daarnaast belangrijk dat de gemeente haar communicatie en correspondentie actief toegankelijker maakt.

Meer aandacht voor bevorderen van digitale geletterdheid

Onze maatschappij wordt steeds digitaler. Te veel mensen kunnen niet meedoen in de digitale wereld, omdat zij niet weten hoe. Dit heeft een negatief effect op het krijgen of houden van werk, en ook op het krijgen en beoordelen van informatie, het gebruik maken van regelingen of subsidies, het gebruik van openbaar vervoer, bankdiensten en medische hulp bijvoorbeeld. Digitale geletterdheid gaat over alles wat iemand in een digitale samenleving moet kennen en kunnen en is inmiddels een essentiële vaardigheid geworden.

D66 wil dat de gemeente actief beleid hierop voert. Dit betekent onder meer gratis cursussen Klik en Tik en Digisterker in de bibliotheek. En het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) voor hulp en advies aan haar inwoners over digitale (gemeentelijke) diensten breder inzetten

We houden oog voor mensen die de digitale wereld niet meer kunnen bijbenen

Niet iedereen is in staat de digitale ontwikkelingen bij te benen. Sommigen zijn niet meer in staat het te leren. Om ervoor te zorgen dat zij nog wel mee kunnen doen en/of gebruik kunnen maken van gemeentelijke voorzieningen is het belangrijk - waar mogelijk - passende oplossingen te zoeken. Hetzij via vrijwilligers, die hen helpen, hetzij via andere oplossingen. De gemeentelijke dienstverlening moet daarom de komende jaren ook telefonisch te regelen blijven en dat wij willen dat de gemeentepagina's in Weekblad Waalwijk de komende jaren blijven bestaan.

Nederlands leren is voor mensen uit andere landen essentieel

Werk en scholing zijn belangrijk voor integratie. D66 wil dat de gemeente actief helpt om statushouders en andere mensen met een migratie- of vluchtelingenachtergrond aan werk of scholing te komen. Taalonderwijs is daarbij de eerste stap.

Statushouders volgen een inburgeringstraject met verplichte taallessen. Oekraïense ontheemden hebben nu geen inburgeringsplicht en dus geen verplichte taallessen. Vanaf maart 2027 verandert dat voor wie in Nederland wil blijven. Tot die tijd moeten zij wel de kans krijgen om Nederlands te leren, bijvoorbeeld via Taalcafés of vrijwilligerslessen.

Voor arbeidsmigranten is het aanbod van taallessen en Taalcafés nu beperkt. Dat moet omhoog, want veel arbeidsmigranten vestigen zich in Waalwijk. Nederlandse taal is dan essentieel. Bedrijven, uitzendbureaus en huisvesters hebben hierbij ook een financiële verantwoordelijkheid. Het Keurmerk Internationale Medewerkers (KIM, 2025) is hiervoor de basis.

Mensen in armoede doen mee

D66 wil dat iedereen mee kan doen. Dat geldt ook voor ons armoedebeleid. Het doel is: zorgen dat de basis op orde is en oorzaken van armoede aanpakken. Als iemand hulp nodig heeft, moet de gemeente die bieden. Ondersteuning is een recht, geen gunst.

Waalwijk heeft meerdere regelingen voor mensen in armoede, maar die worden vaak niet gebruikt. Dat komt door onbekendheid, twijfel over voorwaarden, schaamte of ingewikkelde regels. De oplossing: eenvoud. In Wageningen is alles samengevoegd in één 'Maatschappelijk Meedoen Budget'. Dit budget sluit aan bij het tekort van een huishouden volgens Nibud. Zo wordt het systeem duidelijker en eerlijker. Ook voorkomt het een armoedeval en maakt het hulp voorspelbaar. D66 Waalwijk wil deze aanpak volgen.

Daarnaast kan de gemeente proactief helpen. Bijvoorbeeld: wijs iemand die geen recht heeft op kwijtschelding van lokale lasten op andere regelingen waar hij wél recht op heeft

Hoofdstuk 2

Gezond en vitaal leven

D66 gaat voor gezond en vitaal leven

D66 Waalwijk vindt het belangrijk dat mensen gezond opgroeien en daarna zo lang mogelijk zelfstandig en onafhankelijk mee kunnen blijven doen in onze samenleving. D66 vindt dat eigen initiatieven van mensen op dit gebied actief gestimuleerd en ondersteund moeten worden. En dat – als het nodig is – mensen moeten kunnen rekenen op een goed sociaal vangnet. De voorzieningen van de gemeente moeten daarom goed bekend en toegankelijk zijn.

We zetten in op gezonde en rookvrije scholen, sportclubs en bedrijfskantines

In het kader van preventie is D66 Waalwijk voorstander van gezonde voeding op school, het werk en de sportclub. Hiervoor is het nodig dat gezonde voeding makkelijk(er) te verkrijgen is. Ook het stimuleren van de Rookvrije Generatie door middel van anti-rookbeleid en rookvrije zones is belangrijk. D66 wil daarom meer werk maken van gezonde school- en sportkantines, en ook bedrijven stimuleren om meer aandacht te geven aan gezonde voeding in het bedrijfsrestaurant of -kantine. De gemeentelijke organisatie geeft hierbij het goede voorbeeld.

D66 steunt Go Waalwijk

Go Waalwijk brengt sport, cultuur, gezondheid en beweging op een positieve manier bij elkaar in een platform en inspireert en stimuleert inwoners, jong en oud, tot meedoen. De buurtsportcoaches, beweegcoaches en cultuurcoaches van de gemeente organiseren activiteiten, vaak met andere verenigingen of organisaties. D66 wil dat Go Waalwijk wordt doorgezet.

Goed jongerenwerk voor alle jongeren

D66 vindt dat er meer aandacht moet zijn voor ontplooiing en naschoolse activiteiten voor jeugd en jongeren. Deze activiteiten zijn een laagdrempelige manier om kinderen en jongeren te helpen met hun algemene ontwikkeling en ze daarnaast veilig te laten opgroeien. Goed jeugd- en jongerenwerk heeft een preventieve werking. Het kan problemen op school en thuis voorkomen en de horizon van jongeren verbreden.

Laagdrempelige steun in de rug voor jongeren

Sommige jongeren lopen vast op school en dreigen thuis te komen zitten. D66 wil dat er voor deze groep een veilige plek is waar zij werken aan motivatie, vaardigheden en toekomst. In Waalwijk helpt SJW/Tavenu jongeren, juist als het even niet goed gaat. Tavenu biedt of regelt de juiste hulp. In 2025 is samen met Gemeente Waalwijk, Heusden en Samenwerkingsverband VO De Langstraat gestart met De Werkplaats Tavenu. Hier volgen jongeren enkele dagdelen per week praktijklessen, zoals hout- en metaalbewerking, autotechniek of creatief handwerk. Zo krijgen zij weer ritme en perspectief. D66 steunt dit initiatief en wil het de komende jaren als pilot voortzetten.

Meer begeleiding bij de overgang van 18- naar 18+

De overgang naar volwassenheid is voor veel jongeren lastig. Voor kwetsbare jongeren is het extra zwaar: er kunnen schulden ontstaan, schooluitval en een stop in hulp vanuit jeugdzorg of GGZ. D66 wil dat de stap van 18- naar 18+ beter wordt ondersteund. Dit kan door hulp die jongeren onder 18 krijgen langer door te laten lopen en drempels weg te nemen, zoals de eigen bijdrage voor GGZ-hulp. Voor ouders kan ouderschapscoaching helpen om hun kind goed te begeleiden naar volwassenheid.

Twee jaar extra begeleiding voor 18-jarige alleenstaande statushouders

Jonge statushouders van 18 jaar staan er vaak alleen voor. Het project Anna van Burenstraat helpt hen twee jaar met wonen en begeleiding, zodat zij kunnen leren, werken en zelfstandig worden. D66 Waalwijk steunt dit project, dat loopt tot 2029, en wil het verlengen als het succesvol is, met of zonder steun van het Rijk.

Iedereen de juiste zorg op het juiste moment

Het is belangrijk dat iedereen de zorg krijgt die nodig is. Toch is het ook belangrijk de kosten daarvan in de greep te krijgen. Deze lopen steeds verder op en zetten daarmee andere gemeentelijke taken onder druk. De gemeente Waalwijk zet middels de “Koers Sociaal Domein” in op kostenbeheersing met behoud van kwaliteit. Voor jeugdzorg wordt op vergelijkbare wijze regionaal ingezet op verandering van koers. Dit is een flinke koerswijziging, die tijd vraagt en die D66 Waalwijk bereid is te geven.

Praktijkondersteuners GGZ in elke huisartsenpraktijk

Huisartsen hebben het druk. Snel doorverwijzen lijkt makkelijk, maar is niet altijd goed. Praktijkondersteuners GGZ Jeugd helpen huisartsen en zorgen voor betere zorg. D66 wil deze ondersteuning in alle praktijken behouden.

Weg uit het oerwoud van regelingen en loketten: toegankelijke zorg en hulp

Voor inwoners is het vaak lastig om de weg te vinden in alle regelingen en loketten. De toegang tot hulp van de gemeente moet zo eenvoudig mogelijk zijn. D66 wil dat de gemeente actief mensen bereikt die zorg, steun of hulp nodig hebben. Ook moeten zij hulp krijgen bij het aanvragen van regelingen. De gemeente kan samenwerken met het Informatiepunt Digitale Overheid in de bibliotheek. Daarnaast moet de gemeentelijke website kritisch bekeken worden: is deze duidelijk voor inwoners die informatie, hulp of advies zoeken?

Zorg en ondersteuning gericht op de kwaliteit van leven

Mensen moeten vrij zijn om hun leven te leiden zoals zij dat willen. Voor ouderen betekent dit dat ze verzekerd zijn van een goede oude dag, met betaalbare zorg van goede kwaliteit, in een veilig huis of appartement en dichtbij familie en vrienden. De ouderen van nu willen kwaliteit van leven. Daarbij willen ze midden in de samenleving staan. D66 wil dat de zorg daarop ingericht is. Hierbij passen indicatievrije voorzieningen (zoals inlopen en buurthuizen), hulp bij het huishouden en aanpassingen in huis om langer thuis wonen mogelijk te maken. En de Stimulerings-lening Toekomstgericht Wonen en de Verzilverlening, die nog meer mogelijkheden bieden de woning levensloopbestendig te maken.

Actieve vrijwilligersbemiddeling, voor het cement in onze samenleving

Vrijwilligers zijn het cement van onze samenleving. Vrijwilligerswerk geeft mensen ook de kans om mee te doen. Daarom wil D66 een aantrekkelijk klimaat voor vrijwilligers, met ruimte en waardering voor hun inzet. Het is steeds moeilijker om vrijwilligers te vinden, mede door corona. Daarom zijn een actieve vrijwilligersbank en bemiddeling belangrijk. D66 zet hier de komende periode op in. Ook moeten randvoorwaarden beter: een breed opleidingsaanbod, goede vrijwilligersverzekering, jaarlijkse attentie als waardering en een gratis VOG voor wie met kinderen en jongeren werkt.

Speciale aandacht voor de mantelzorger

Mantelzorgers en vrijwilligers doen onmisbaar werk. Veel mantelzorgers zijn overbelast en hebben weinig tijd voor andere dingen. Zij verdienen meer steun. D66 wil dat overbelasting op tijd wordt gezien en voorkomen. Naast waardering en mentale steun kan de gemeente ook praktische hulp bieden, zoals tijdelijke huishoudelijke hulp tegen lagere kosten, dagbesteding of logeerszorg. Zo krijgt de mantelzorger even rust. Ook werkgevers weten vaak niet wat mantelzorg betekent voor hun werknemers. Daarom organiseert de gemeente informatiemomenten voor bedrijven.

We zetten in op sport voor iedereen

Sport is belangrijk, als doel én als middel. Sport helpt jongeren om fitter, sterker en sociaal vaardiger te worden. Het zorgt voor minder overlast, meer verbondenheid en gezondere inwoners, ook later. Daarom wil D66 dat alle kinderen kunnen sporten. Geld mag geen belemmering zijn. Binnen het armoedebelaid moet hier aandacht voor zijn. Via het Sportfonds krijgen verenigingen compensatie.

Programma's zoals GO Play (voor kinderen tot 12 jaar) en SJORS laten kinderen kennismaken met sport en cultuur. Deze programma's moeten blijven en waar nodig sterker worden. Voor senioren is er GO Waalwijk, dat beweging stimuleert. D66 wil dat hier extra aandacht voor komt.

Een nieuwe sporthal voor Waspik

De sporthal in Waspik is aan vervanging toe. Dat vindt D66 ook. De wens om een sporthal te realiseren met de gewenste beachvolleybalvelden kan dan ook op de steun van D66 rekenen.

Schoolzwemmen terug op de basisschool

D66 Waalwijk wil dat het schoolzwemmen terugkeert op de basisschool. Elk kind, arm of rijk, moet in ons waterrijke land leren zwemmen. Om geen enkel kind tussen wal en schip te laten geraken is de basisschool dé plek om dit te bewerkstelligen. De kosten van vervoer van en naar het zwembad dient hiervoor geen belemmering te zijn en moet - binnen voorwaarden - vanuit de gemeente gesubsidieerd worden. Ook zal de inpassing van het schoolzwemmen in samenspraak met de school moeten zijn.

We investeren in meer mogelijkheden voor sporten in de openbare ruimte

Meer bewegen is goed voor iedereen. We zien dat de laatste jaren het sporten in de openbare ruimte toeneemt, onder alle bevolkingsgroepen en leeftijden. Deze trend wil D66 de komende periode ondersteunen door te investeren in groene speelveldjes met sporttoestellen in wijken en buurten, ook in Waspik en Sprang-Capelle. Wandelen en fietsen krijgt voorrang op autoverkeer.

Hoofdstuk 3

Duurzaam wonen en leven

D66 gaat voor duurzaam wonen en leven

We kampen, ook in onze gemeente, met een schrijnend woningtekort. Starters komen amper aan woonruimte, doorstromers zitten vast en de wachtlijsten voor sociale huurwoningen worden langer en langer. Daarnaast stellen stikstof, netcongestie, klimaatadaptatie, stijgende loon- en materiaalkosten en gebrek aan ruimte ons voor een enorme uitdagingen. Dat betekent dat creativiteit, samenwerking en volhardendheid essentieel zijn om doorbraken te creëren. We zetten daarom in op duurzame en betaalbare koop- en huurwoningen in alle kernen. Voor D66 Waalwijk gaat inbreiding voor uitbreiding, gaan we soms de hoogte in en kijken we ook naar plekken waar uitbreiding op kleinere schaal nog kan. We gaan voor het splitsen van woningen, voor het ombouwen van winkels en kantoren, voor optoppen en voor wonen op het achtererf. We hebben meer aandacht voor levensloopbestendig wonen, een-persoons huishoudens en wonen in hofjes.

Woningbouw in alle kernen

Woningbouw staat bovenaan de agenda. Er staan veel plannen in de steigers. Enkele plannen zijn in uitvoering. Maar we moeten onvermoeibaar door. D66 zet bij voorkeur in op nieuwbouw binnen de al bebouwde omgeving; zogeheten inbreiding ofwel verdichting. Op deze manier komen nieuwe woningen beschikbaar in alle kernen en voorkomen we dat we kostbaar groen opofferen voor woningbouw. Wat ons betreft kan wonen ook de hoogte in, mits dat past in de omgeving.

Voldoende betaalbare woningen voor starters en alleenstaanden

Speciale aandacht gaat uit naar jonge starters en alleenstaanden. Voor hen is het extra moeilijk om aan een woning te komen. De huurmarkt zit muurvast en een koopwoning is voor veel starters en alleenstaanden onbetaalbaar. De gemeente Waalwijk kent al de Starterslening. Daarnaast wil D66 actief nieuwe mogelijkheden onderzoeken om deze doelgroep sneller aan betaalbare woonruimte te helpen, koop en huur. We stimuleren ontwikkelaars omwoningen voor deze doelgroepen te ontwikkelen. En stellen waar mogelijk bijvoorbeeld gronden ter beschikking voor tijdelijke woningen, appartementen of grondgebonden eenpersoons woningen.

Meer seniorenwoningen in wijken en kernen

Een goede woning kan het verschil maken tussen langer thuis wonen of verhuizen naar een verpleeghuis. In Waalwijk is een mantelzorgwoning in de tuin al mogelijk, maar niet iedereen heeft die ruimte. Daarom wil D66 meer seniorenwoningen in Waalwijk, Waspik en Sprang-Capelle. Bij voorkeur in bestaande wijken, zodat mensen in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven. Dit helpt ook de doorstroom op de woningmarkt.

Waar ruimte is, kunnen seniorenhofjes komen om samenredzaamheid te bevorderen. Daarnaast wil D66 dat de gemeente ruimte geeft aan burgerinitiatieven voor alternatieve woonvormen, zoals collectief particulier opdrachtgeverschap en gemeenschappelijke woonprojecten.

Verbeteren sociale cohesie door inbreng in eigen leefomgeving en de Burgerbegroting

Fijne burens maken een fijne buurt. D66 gelooft daarom in burgerparticipatie op wijk-, buurt- en straatniveau. De komende jaren krijgen bewoners van veel straten en wijken te maken met werkzaamheden voor de deur, onder meer door noodzakelijke aanpassingen aan onderliggende infrastructuur als gas, water en elektra. Het is belangrijk inwoners actief te betrekken bij de veranderingen. Gezamenlijke inspraak in hoe een straat of wijk eruit komt te zien leidt tot trotste bewoners en een verbeterde sociale cohesie. Hierin zien wij ook een duidelijke rol voor de Wijkadviseurs van de Gemeente.

Door middel van de Burgerbegroting vinden ideeën en initiatieven uit wijken en straten hun weg naar realisatie. Mooie initiatieven die aanleiding vormen tot samenwerking en saamhorigheid in wijken en buurten.

Bewoners actief betrekken bij de woonomgeving door inzet van participatiespecialist

In ruimtelijke projecten (denk aan herinrichting van straten bijvoorbeeld) kan nog veel gedaan worden om inwoners goed te betrekken. Daarvoor zijn heldere kaders, oprechte interesse en een goed verwachtingenmanagement randvoorwaardelijk. De technische specialisten van de gemeenten zijn goed in hun werk. Maar goed communiceren en een goed participatietraject neerzetten is een vak apart. D66 wil daarvoor een specialist gaan inzetten om dit soort trajecten goed te begeleiden.

Snel en modern openbaar vervoer dat ons beter verbindt met de steden om ons heen

De samenwerking binnen Stadsregio Breda Tilburg (SRBT) geeft Waalwijk de mogelijkheid om meer te doen aan woningbouw en de verbetering van de mobiliteit in onze gemeente. De gemeente heeft bijna 30 miljoen ontvangen voor het laatste. Met dat geld kan een boost gegeven worden aan meer en sneller OV, meer snelfietsroutes etc. Belangrijke zaken voor Waalwijk, waar de mate van bereikbaarheid al decennia een issue is. Het opent de deur naar meer woningen, minder braindrain, minder autoverkeer en minder vervuiling. D66 Waalwijk zet hier dan ook ten volle op in. We gaan voor modern en snel openbaar vervoer, dat Waalwijk veel beter verbindt aan de steden om ons heen.

We gaan sluijverkeer in Waalwijk tegen

Door de ontwikkeling van de GOL (Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat) komt er een nieuwe afrit 40 op de A59 tussen Drunen en Baardwijk. Dat zal minder verkeer in Baardwijk opleveren. D66 voorziet echter het risico van sluijverkeer tussen de A59 en de N261 en wil dat hier tijdig maatregelen tegen worden genomen. Sluijverkeer moet ontmoedigd worden.

Ook sluijverkeer in Waspik gaan we tegen

Het wordt drukker en drukker op de Nederlandse wegen en knooppunt Hooipolder (A59/A27) levert dagelijks flinke files op. In Waspik merken onze inwoners dit dagelijks door het sluijverkeer dat via het dorp richting Raamsdonksveer rijdt. Knooppunt Hooipolder wordt nu flink onderhanden genomen door Rijkswaterstaat. De verwachting is dat de hoeveelheid files en het sluijverkeer na realisatie zal afnemen. D66 zal deze ontwikkeling in de gaten houden en vragen op te treden tegen sluijverkeer als dat nodig is.

We willen een zorgshuttle van en naar ETZ Elisabeth Tilburg

ETZ Waalwijk blijft voor een aantal specialistische consulten en een deel van de diagnostiek bestaan. Daar zijn wij blij mee. Maar het neemt niet weg dat voor opnames, ingrepen en andere zorgbehoeften de fysieke afstand tot de zorg ver weg is nu steeds meer zaken naar ETZ Elisabeth in Tilburg worden verplaatst. Vooral voor ouderen en mensen met een beperking is de afstand naar het ETZ Elisabeth te groot en de reis met het reguliere OV lang en belastend. Voor deze groep wil D66 een, op afroep beschikbare, Zorgshuttle van en naar ETZ Elisabeth.

Waalwijk verbindt de Loonse en Drunense Duinen, de Westelijke Langstraat en de Biesbosch

De Halve Zolenlijn is meer dan een fietspad: het is het historische hart van de Langstraat. Bovendien een verbinding tussen drie toeristische hotspots: de Loonse en Drunense Duinen, de Westelijke Langstraat en de Biesbosch. D66 ziet volop kansen om op basis van de bestaande infrastructuur Waalwijk nadrukkelijker te positioneren als toeristische trekpleister. Hierbij moeten inwoners en ondernemers de ruimte krijgen om kansen op het gebied van recreatie te pakken.

Gastvrije en groene entrees

Of je Waalwijk nu binnenrijdt via de Taxandriaweg, vanaf Kaatsheuvel bij de meubelboulevard of vanuit Drunen richting de Akkerlaan: je hebt niet de indruk dat je een bruisende, vriendelijke stad betreedt. Dat moet anders. Wij willen groenere en vriendelijkere entrees voor onze gemeente: voor de stad, en voor de dorpen.

Speelruimte op loopafstand en inclusieve speeltuinen

Buitenspelen is gezond en goed voor de motoriek van kinderen. D66 wil daarom genoeg goede speelplekken. Elk kind moet een uitdagende, natuurlijke speelplaats op loopafstand hebben. In Waalwijk kiest D66 voor inclusief spelen. We volgen de 100-70-50 regel van Jantje Beton: 100% van de kinderen zijn welkom, 70% kan er spelen, 50% kan samen spelen. Zo zorgen ontwerpers dat speelplekken toegankelijk zijn voor alle kinderen, ook met beperkingen. In elke kern komt minstens één grote inclusieve speelplek met speciale voorzieningen. Speelplekken worden samen met kinderen en ouders uit de buurt ontworpen.

Zwerfafval en bijplaatsingen bestrijden door een creatieve en psychologische aanpak

Zwerfafval is helaas niet nieuw en ook niet een exclusief Waalwijks probleem. Het is wel lastig en werkt verloedering in de hand. Snel opruimen is dan noodzakelijk, want rommel trekt immers rommel aan. De afgelopen periode is ingezet op andere manieren – gedragsgericht – van terugdringen van zwerfafval en bijplaatsingen bij containers in de openbare ruimte. Sommige aanpakken waren succesvol, zoals de graffiti-aanpak bij de leisureboulevard in Waalwijk en ook de beschermde bermen-aanpak leiden tot minder rommel. D66 is enthousiast over deze nieuwe aanpak en wil daarom hiermee door. Door inwoners te verrassen met een andere aanpak bewegen we een deel van hen tot ander gedrag.

Ook in het buitengebied plaatsen we afvalbakken

In de bebouwde kom staan al veel prullenbakken voor klein vuil, hondenpoepzakjes en ander afval. In het buitengebied niet. De polders van Waalwijk, Sprang-Capelle en Waspik liggen bezaaid met allerhanden troep: van frisdrankblikjes tot plastic zakken. Dat kan anders. In het buitengebied plaatsen we op plekken waar dat kan en nuttig is prullenbakken. Denk aan wandelpaden waar veel hondenbezitters komen met hun viervoeter.

Hoofdstuk 4

Toekomst- gerichte en inclusieve arbeidsmarkt

Toekomstgerichte en inclusieve arbeidsmarkt

Waalwijk is een middelgrote stad met een zeer groot aantal arbeidsplaatsen. In 2025 is Waalwijk wederom verkozen tot logistieke hotspot van het jaar. Dat levert veel bedrijvigheid én grote bedrijven op. Daar zijn we best trots op, maar D66 vindt ook dat de grens van ongebreidelde groei in zicht komt. En we kunnen niet alleen op de logistiek leunen. De meeste mensen werken om te leven. Maar ook: wie werkt, voelt zich beter. Werk biedt dus niet alleen bestaanszekerheid, het is ook een belangrijke basis voor sociale contacten, zingeving en individuele ontwikkeling. Iedereen heeft talent en we kunnen meer doen om mensen de mogelijkheid te geven hun talent goed te ontwikkelen en te benutten.

D66 gaat voor bedrijvigheid die bijdraagt aan Brede Welvaart

Bedrijvigheid en werkgelegenheid gaan hand in hand. Dit betekent dat bedrijvigheid in de gemeente Waalwijk wordt gestimuleerd, maar niet ten koste van alles en zeker niet ten koste van het milieu. D66 Waalwijk vindt dat ruimte op bedrijventerreinen beschikbaar is voor bedrijvigheid die bijdraagt aan de sociaaleconomische ontwikkeling van de gemeente. We hanteren hierbij het concept van Brede Welvaart als uitgangspunt. Denk aan kleinschaligere bedrijvigheid, innoverende bedrijven, groeiende familiebedrijven en start-ups en scale-ups. Kortom, bedrijvigheid die in positieve zin goede dingen doet voor onze samenleving. D66 gaat daarom voor een kritisch en concreet vestigingsbeleid bij de ontwikkeling van genoemde industrieterreinen met aandacht voor duurzaamheid, samenwerking, vergroening en klimaatadaptatie, goed werk en de andere aspecten van Brede Welvaart.

We gaan voor duurzame bedrijventerreinen

D66 wil stoppen met het uitbreiden van bedrijventerreinen. Alleen Haven 8 Oost (afronding) en de oostelijke uitbreiding van de Kerkvaartse Haven in Waspik gaan door. De overige open ruimte blijft open. Bestaande terreinen moeten verduurzamen en bijdragen aan de energietransitie en minder hittestress. Denk aan zonnepanelen op daken, gebruik van restwarmte en duurzame bedrijfspanen.

Door netcongestie is samenwerking met bedrijven nodig: energie opwekken, opslaan en gebruiken op dezelfde plek. Voor nieuwe bedrijfsruimte kiest D66 voor inbreiding, verdichting of bouwen in de hoogte. Ook wil D66 herontwikkeling, reconstructie en vergroening van bestaande terreinen.

We zetten in op een duurzame agrarische sector

Duurzaam ondernemen geldt ook voor boeren. Zij kunnen innoveren met nieuwe technieken of kiezen voor extensiever boeren. In Waalwijk moeten agrariërs rekening houden met Natura2000-gebieden, zoals de Westelijke Langstraat en de Loonse en Drunense Duinen.

Deze natuur vraagt soms om aanpassingen die niet altijd passen bij het huidige boerenbedrijf. Daarnaast geldt: water en bodem zijn leidend in het fysieke domein. Boeren die stoppen, moeten geholpen worden. Boeren die doorgaan, moeten kunnen investeren, hun kosten terugverdienen en een goed inkomen houden. Agrariërs kunnen aanspraak maken op provinciale en Rijksmiddelen. Waar nodig kan de gemeente extra ondersteunen.

Zoeken naar aanpakken om mensen een nieuw perspectief te bieden

Het leveren van een zogenaamde ‘tegenprestatie’ door uitkeringsgerechtigden vindt D66 belangrijk. Niet alleen vanwege de tegenprestatie op zichzelf. Door te zoeken naar nieuwe manieren om mensen in de bijstand mee te laten doen kunnen succesvolle aanpakken ontwikkeld worden om mensen uit hun isolement te halen en een nieuw perspectief te bieden. Denk hierbij aan een opstap naar een reguliere baan via deeltijdwerk. Of het volgen van een opleiding, die daarna werk oplevert. Bijvoorbeeld in de zorg of techniek. Ook kan vrijwilligerswerk de kans op een duurzame baan verhogen. D66 Waalwijk ondersteunt initiatieven die hieraan bijdragen.

Mensen met een beperking of een afstand tot de arbeidsmarkt hebben recht op werk

Werk – betaald of onbetaald – is belangrijk om mee te doen in de samenleving. D66 wil dat mensen met een beperking niet tussen wal en schip vallen. De gemeente moet actief helpen om hen aan werk te krijgen of te houden. Dat betekent: basisbanen voor wie niet in een gewone baan kan werken, meer beschutte werkplekken en jobcoaching. De sociale werkvoorziening moet sterker worden als zelfstandige werkplaats voor mensen die nergens anders terecht kunnen. Dit gebeurt via Baanbrekers, maar ook de gemeente zelf moet werk bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en zo het goede voorbeeld geven.

Extra aandacht voor duurzame inzetbaarheid van werknemers

In onze huidige samenleving is sprake van vergrijzing en ontgroening. Dit geeft druk op de arbeidsmarkt. De huidige arbeidsmarkt is nog steeds bijzonder krap. Extra aandacht zou daarom uit moeten gaan naar duurzame inzetbaarheid van werknemers. Dit is belangrijk vanuit zowel economisch als sociaal opzicht. De gemeente kan hieraan een bijdrage leveren door werkgevers waarmee zij zaken doet hierop aan te spreken. Uiteraard geeft de gemeente hier zelf het goede voorbeeld.

Meer differentiatie in de Waalwijkse economie en arbeidsmarkt

De laatste jaren gaat in Waalwijk veel aandacht uit naar logistieke dienstverlening. De nieuwe insteekhaven zal dat nog versterken. Dit stimuleert de vraag naar werknemers. Tegelijkertijd vragen logistieke centra veel fysieke ruimte voor op- en overslag terwijl de toegevoegde waarde voor de gemeenschap relatief beperkt is. Met de robotisering, die nu volop aan de gang is, zal deze bijdrage verder afnemen.

Daarom vindt D66 het belangrijk dat een meer divers aanbod van bedrijven zorgt voor een boost van de lokale economie en kansen biedt aan een bredere arbeidsmarkt. We willen banen voor zowel theoretisch als praktisch opgeleiden, van alle niveaus. D66 wil dat de gemeente een duidelijke koerswijziging inzet en de vestiging van bedrijven uit andere sectoren zoals de maak- en voedingsindustrie, nadrukkelijk wordt gestimuleerd en gefaciliteerd. Het MKB is immers de motor van de regionale economie. Bedrijven die investeren in elektrificatie, digitalisering en duurzame groei zijn een aantrekkelijke werkgever voor goed opgeleide werknemers. Ook zien we een mismatch op de arbeidsmarkt. In sommige sectoren zijn tekorten, in andere geen vacatures. Dit vraagt om omscholing en van werk-naar-werk begeleiding. D66 is van mening dat de gemeente werkgevers moet stimuleren om te investeren in het menselijk kapitaal en daarmee in de toekomst.

Meer banen voor hogeropgeleiden

Veel studenten verlaten Waalwijk voor hun studie en komen nauwelijks terug. Het aantal banen groeit, maar hoger opgeleiden komen vooral van buiten Waalwijk. Deze braindrain is voor een evenwichtige samenstelling van onze bevolking ongewenst. Door robotisering en automatisering wordt de vraag naar goed opgeleide werknemers alleen maar groter.

D66 wil een aantrekkelijker woon- en leefklimaat voor hoger opgeleiden. Ook moet onderzocht worden welke kansen er zijn bij bedrijven in Waalwijk en hoe we aantrekkelijker worden voor organisaties die banen voor hoger opgeleiden bieden.

Arbeidsmigranten verdienen in Waalwijk een goede plek om te werken en te leven

In Waalwijk werken duizenden tijdelijke arbeidsmigranten. Zij verdienen een goed verblijf en bestaan, of ze nu kort of langer blijven. De afgelopen jaren is veel gedaan voor veilige huisvesting: er zijn campussen gebouwd en de gemeente controleert streng om misstanden te voorkomen. Daarnaast is het Brabants Migratie- en Informatiepunt in de bibliotheek geopend, waar arbeidsmigranten hulp en informatie kunnen krijgen. De MyInfo-app in meerdere talen helpt hen wegwijs te worden, zodat ze minder afhankelijk zijn van hun werkgever. In 2025 is ook het Convenant KIM ondertekend, een kwaliteitskeurmerk voor internationale medewerkers. Dit moet zorgen voor betere arbeids- en woonomstandigheden en ontwikkelkansen. Deze aanpak zet D66 voort.

Hoofdstuk 5

Een duurzame samenleving

D66 gaat voor een duurzame samenleving

D66 zet in op een klimaatneutraal Nederland in 2050. Waalwijk heeft eerder al de ambitie uitgesproken om al in 2043 klimaatneutraal te zijn. Dat juichen wij toe en staan dan ook voor daadkrachtig klimaatbeleid. Kortom, volop vooruit!

D66 gaat voor duurzame energieopwek en -opslag dichtbij

Waalwijk maakt deel uit van de REKS (regionale energie en klimaat strategie) van Midden-Brabant, die gaat over de energie- en warmtetransitie in onze regio en over klimaatadaptieve maatregelen, die nodig zijn. De plannen voor windturbines en zonnenvelden liggen klaar en het streven is om uiterlijk in 2030 50% van het elektriciteitsgebruik van onze gemeente zelf op te wekken. D66 Waalwijk steunt dit van harte. En wil ook dat opgewekte elektriciteit dichtbij kan worden opgeslagen als het niet direct gebruikt wordt. Initiatieven in wijken en buurten om de zelf opgewekte energie van zonnepanelen op te slaan voor later gebruik worden ondersteund.

D66 vindt dat de gemeente regie moet houden op het aardgasvrij maken van wijken en buurten

Er moet werk gemaakt worden van de warmtetransitie in onze gemeente. Het is goed inwoners waar mogelijk wat meer houvast te bieden. Met een warmteprogramma met daarin helder welke wijken als eerste van het gas afgaan, welke wijken all electric verwarmd zullen kunnen worden en welke op een andere manier verwarmd gaan worden. Denk aan laagthermische warmtenetten op basis van aquathermie of geothermie bijvoorbeeld. Als de gemeente een publiek warmtebedrijf opricht of gaat deelnemen in een publiek warmtebedrijf dan is het belangrijk dat het eigendom grotendeels in handen is en blijft van lokale overheden.

Verminderen van hittestress in woonwijken

Ons klimaat wordt warmer en wijken krijgen last van hittestress. Om dit tegen te gaan moeten tegels weg en groen erbij. De gemeente legt wadi's aan en vergroent het openbaar gebied. Operatie Steenbreek helpt inwoners hun tuin groener te maken. Waalwijk doet mee aan het NK Tegelwippen en zet Tuinrangers in voor gratis advies aan inwoners om te zorgen voor meer groen en biodiversiteit in hun tuinen.

Inwoners kunnen subsidie krijgen voor het afkoppelen van regenwater, zodat het infiltreert of wordt opgevangen. D66 steunt deze initiatieven en wil meer prikkels om te vergroenen, bijvoorbeeld een eenmalige korting op afvalstoffenheffing voor wie zijn woning of tuin groener maakt.

Groene daken stimuleren

Op steeds meer plekken worden traditionele pannendaken vervangen voor groene daken (niet alleen van huizen, maar ook van schuurtjes en fietsenstallingen). Om de aanleg van dergelijke 'sedumdaken' te stimuleren, verstrekt de gemeente Waalwijk al een subsidie aan individuele inwoners. Daarnaast wil D66 dat de gemeente burgerinitiatieven die dit op wijkniveau mogelijk maken financieel breder ondersteunt.

We ondersteunen mensen met een laag inkomen hun huis te verduurzamen

Energie die je niet gebruikt, hoef je niet op te wekken. Isoleren is daarom de eerste stap naar een duurzame woning. Waalwijkse energiecoaches geven gratis advies en het digitale energieloket helpt inwoners op weg. Toch is verduurzamen niet voor iedereen makkelijk, bijvoorbeeld voor ouderen, alleenstaanden of mensen met een laag inkomen. Voor hen zijn er energiemaatjes, subsidies en specifieke financieringsvormen. De gemeente richt zich vooral op kwetsbare groepen met slecht geïsoleerde woningen. D66 steunt dit en wil onderzoeken wat mensen nog nodig hebben om de stap te zetten: geld, hulp bij regelen of het wegnemen van zorgen? We zoeken oplossingen zodat iedereen kan meedoen.

Groene straten, groene wijken, groen Waalwijk

Mensen voelen zich beter in een groene omgeving. Groen is belangrijk voor onze klimaatopgave. D66 wil daarom de 3-30-300-regel als streefbeeld invoeren. Deze regel houdt in dat vanuit ieder huis minimaal 3 bomen zichtbaar moeten zijn, dat iedere buurt minimaal 30% bladerdek moet hebben en dat de afstand tot een park of groene omgeving niet meer mag zijn dan 300 meter.

We stimuleren fietsen en wandelen in en naar onze centra en voorzieningen

Voor onze gezondheid en het klimaat is het belangrijk fietsen en wandelen te stimuleren. Dat betekent dat we in alle centra van onze gemeente fietsers en wandelaars voorrang geven. Dat doen we onder meer door centra autoluw te maken, fiets- en wandelroutes uit te zetten en goede faciliteiten voor fietsers en wandelaars te realiseren. Denk ook aan oplaadpunten voor elektrische fietsen, bewaakte fietsenstallingen of fietskluizen e.d.

Het Halve Zolenpad is een fijne Oost-West-route. En ook de Zuiderlijker route Lido-Landgoed Driessen is prima. In de volgende periode realiseren we ten minste twee Zuid-Noord fietsroutes om fietsen nog aantrekkelijker te maken.

Vierkantje Waalwijk: 10 kilometer wandelen in de schaduw

De zomers worden steeds warmer. Ook in Waalwijk. Toch is beweging goed en maakt groen ons mentaal sterker. De ambitie van D66 Waalwijk is dat we een schaduwwandeling van 10 kilometer realiseren in de kern Waalwijk, een zogenaamd Vierkantje Waalwijk.

Beter faciliteren deelfervoer

D66 juicht deelfervoer toe. De groene scooters van GO-sharing zijn helaas weer uit het straatbeeld verdwenen. Toch blijft de behoefte aan deelalternatieven bestaan. D66 Waalwijk wenst een actiever beleid op deelfervoer te voeren. Bijvoorbeeld door leveranciers van deelauto's explicieter ruimte te bieden: de beste parkeerplaatsen in de wijk reserveren of gratis parkeren aanbieden. Bij de nieuw te bouwen OV-hubs plaatsen we OV-fietsen, die gehuurd kunnen worden voor de last mile.

Meer oplaadpunten voor elektrische auto's

Om ervoor te zorgen dat meer mensen elektrisch gaan rijden, zetten wij in op nog meer openbare laadpunten. Denk bijvoorbeeld aan laadpunten op de openbare parkeerplaatsen in de kernen van Sprang-Capelle en Waspik, en in Waalwijk bij De Els, aan de Taxandriaweg, bij scholen en op de woonboulevard.

Hoofdstuk 6

Sociale en culturele samenleving

D66 gaat voor een sociale en culturele samenleving

D66 Waalwijk wil een open en vrije samenleving met gelijke kansen voor iedereen. Iedereen is gelijk volgens de grondwet, maar dat moet ook in het dagelijks leven zo zijn. Daarom nemen we barrières weg en zorgen we voor veiligheid en vrijheid voor iedereen in Waalwijk. Onze gemeente is divers: mensen met verschillende achtergronden, culturen en levenswijzen wonen samen. Dat maakt Waalwijk sterk. Om dat te behouden, beschermt de gemeente de rechten van minderheden, geeft hen een stem en zorgt voor dialoog als er spanningen zijn. Ontmoeten is belangrijk. Mensen hebben plekken nodig om samen te komen. Een levendig centrum en laagdrempelige ontmoetingsplekken in wijken helpen tegen eenzaamheid, zorgen voor beweging en versterken de sociale samenhang. Kunst en cultuur geven ruimte voor ontwikkeling en creativiteit. Ze verbinden mensen en hebben een bewezen positief effect op gezondheid.

De gemeentelijke organisatie is een afspiegeling van de samenleving

De gemeentelijke organisatie moet een afspiegeling zijn van onze samenleving, ook in de top. Dat betekent dat in de gemeentelijke organisatie hierop actief gestuurd moet worden, bijvoorbeeld door actief diversiteitsbeleid, objectieve werving & selectie en training op het herkennen van onbewuste vooroordelen en hoe daarmee om te gaan.

In Waalwijk is geen plaats is voor ongelijkheid en racisme

D66 vindt dat de gemeente – waar nodig – concrete actie neemt in het tegengaan van ongelijkheid en racisme. De analyses en signalen van het anti-discriminatiepunt zijn hierbij belangrijk, maar ook signalen en klachten van individuele inwoners of groepen inwoners kunnen aanleiding zijn voor actie. De gemeente spreekt zich sowieso steeds krachtig uit tegen elke vorm van discriminatie of racisme.

De gemeente scant op institutioneel racisme

D66 wil ook dat de gemeente Waalwijk eens per vier jaar de gemeentelijke organisatie scant op institutioneel racisme door middel van een (zelf)scan om beleid te toetsen en onderzoek naar specifieke processen te doen die de organisatie helpen herkennen hoe 'onzichtbare' regels, gedrag en procedures ongelijkheid kunnen creëren in beleid, dienstverlening en personeelsbeleid (in- en doorstroom). Het gaat om het identificeren van structuren die onbedoeld bepaalde groepen benadelen, met als doel eerlijke en rechtvaardige dienstverlening en een inclusieve werkplek te waarborgen. De verbeterpunten moeten via een vierjaars plan van aanpak worden opgepakt.

Aandacht voor alle vormen van diversiteit en inclusiviteit

D66 wil aandacht voor diversiteit en inclusie in alle domeinen. Dat betekent soms kiezen voor gelijke kansen door ongelijke behandeling. De gemeente moet de verschillende domeinen bij elkaar brengen en zorgen dat doelgroepen ook kunnen participeren. D66 wil dat er structureel ingezet wordt op het thema inclusie en anti-discriminatie door hier de komende vijf jaar geld voor vrij te maken in de begroting.

Platform Inclusief Waalwijk als adviseur van de gemeente

We willen een goede en brede toegankelijkheid van openbare ruimten en gebouwen. De gemeente is hierover voortdurend in gesprek met (vertegenwoordigers van) inwoners voor wie toegankelijkheid niet vanzelfsprekend is. Denk hierbij aan blinden en slechtzienden, doven en slechthorenden, mensen in een rolstoel of mensen met een rollator. Het Platform Inclusief Waalwijk is in deze een belangrijke adviseur van de gemeente waar het gaat over toegankelijkheid.

Extra aandacht voor diversiteit bij ouderen

Onze gemeente heeft veel culturen en nationaliteiten. Bij zorg en dienstverlening voor ouderen moet rekening worden gehouden met deze diversiteit, ook voor LHBTI-ouderen. D66 wil dat de gemeente zich verdiept in de verschillende groepen senioren en sleutelfiguren uit deze groepen betreft bij het beleid. Dit betekent dat het Waalwijkse inclusiebeleid de komende periode wordt voortgezet.

Integratie verschillende culturen en aandacht voor diversiteit begint jong

D66 wil een diverse en inclusieve samenleving waar iedereen zich thuis voelt, ongeacht achtergrond, afkomst of inkomen. Werken en leren zijn belangrijk voor integratie. D66 kijkt naar wat mensen doen, niet naar kleur, geloof of afkomst. Scholen zijn dé plek waar kinderen met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten. Door samen te leren, groeit respect en begrip. D66 stimuleert scholen om plannen te maken die kinderen samenbrengen. Programma's over burgerschap, arbeidsmigratie, slavernijverleden en vluchtelingenstromen helpen daarbij. Ook thema's als vrijheid van meningsuiting en diversiteit in gender, religie en seksualiteit horen op school. Waar nodig krijgen docenten ondersteuning.

Goede ondersteuning voor nieuwe Waalwijkers

Voor D66 Waalwijk is het een belangrijk uitgangspunt dat het Waalwijkse Inburgeringsbeleid is gericht op participatie, empowerment en taal. Daarbij willen we een nog betere aansluiting tussen inburgeraars en bestaande initiatieven, waaronder sport & cultuur en het verenigingsleven.

Groene miniparkjes als spontane ontmoetingsplek in dorp of wijk

Een miniparkje is een kleine groene ontmoetingsplek in de wijk, met bankjes, bomen, struiken en soms een kunstwerk of fonteintje. Het zorgt voor meer schaduw, groen en een plek waar mensen elkaar ontmoeten, een praatje maken of even uitrusten. Dit bevordert beweging, gaat eenzaamheid tegen en versterkt de sociale samenhang. D66 wil de komende periode minstens vijf miniparkjes realiseren in oudere wijken. Dit is een eerste stap naar miniparkjes in alle wijken, op loopafstand voor inwoners.

Meer plekken waar onze jongeren zichzelf kunnen zijn

De recente Brabantscan van de GGD (0 tot 18 jaar) laat zien dat bijna de helft van de Waalwijkse jeugd een ontmoetingsplek in de buurt mist. Voor de kleintjes en de schooljeugd tot 12 jaar zijn veelal dicht bij huis speel- en sportplekken voor handen. Maar ook onze jongeren vanaf 12 jaar hebben plekken in de buurt nodig waar ze elkaar kunnen ontmoeten. Om rond te hangen, te spelen en te sporten. D66 wil binnen het speelruimteplan meer aandacht voor deze doelgroep. Voor de komende periode gaat D66 voor een Cruyffcourt erbij in Landgoed Driessen.

Aantrekkelijke centra in Waalwijk, Sprang-Capelle en Waspik

De afgelopen 20 jaar zijn veel winkels verdwenen uit onze dorpen en stad. Dit maakte centra minder aantrekkelijk. Gemeente Waalwijk werkt aan vernieuwing, zoals de aanpak van De Els en het toevoegen van woningen in het centrum. Ook is een detailhandelsvisie nodig, die ervoor zorgt dat inwoners – ook ouderen en mensen met een beperking – dichtbij hun dagelijkse boodschappen kunnen blijven doen.

In Waspik en Sprang-Capelle zijn ook uitdagingen. D66 wil het behoud van basisvoorzieningen in alle kernen. In kleine kernen is dat extra lastig, omdat voorzieningen daar al onder druk staan. D66 staat open voor creatieve en innovatieve oplossingen om de leefbaarheid te verbeteren.

Den Bolder en Zidewinde behouden we als sociaal hart van de dorpskernen

In de kern Waalwijk zijn diverse locaties voor culturele activiteiten en laagdrempelige ontmoetingen. Denk aan De Leest en de Bibliotheek bijvoorbeeld. Voor de kernen Waspik en Sprang-Capelle vervullen Den Bolder en Zidewinde een vergelijkbare rol. Het is belangrijk deze plekken te behouden en ervoor te zorgen dat zij niet alleen de rol van WIJ(K)dienstencentrum goed kunnen invullen, maar ook de laagdrempelige en open plek in de dorpen zijn waar mensen elkaar spontaan kunnen ontmoeten, activiteiten met elkaar kunnen ontplooiën of met elkaar kunnen genieten van culturele activiteiten. Ze zijn randvoorwaardelijk voor actieve en veerkrachtige gemeenschappen.

Een hartelijk welkom aan alle nieuwe Waalwijkers

Jaren geleden was het gebruikelijk dat nieuwe inwoners werden verwelkomd in onze gemeente. Nu niet meer. Het is een gemiste kans om mensen direct wegwijs te maken in hun nieuwe woonomgeving. D66 stelt voor het hartelijke welkom in ere te herstellen, op een bij deze tijd passende manier.

Kunst en cultuur is voor iedereen toegankelijk

D66 wil dat kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk zijn: jong en oud, arm en rijk, ongeacht achtergrond. Meedoen aan culturele activiteiten verbindt mensen en vergroot begrip. Het platform Go Waalwijk speelt hierin een belangrijke rol door sport, kunst en cultuur te verbinden.

Daarnaast wil D66 dat mensen met een kleine beurs steun krijgen, bijvoorbeeld: een jaarlijkse vrijkaart voor een voorstelling in De Leest of Den Bolder. eens per twee jaar een ticket voor het Schoenenkwartier, financiële hulp bij deelname aan culturele activiteiten of cursussen.

Kinderen maken breed kennis met kunst en cultuur

D66 Waalwijk wil dat onze kinderen de gelegenheid krijgen om kennis te maken met sport, kunst en cultuur, binnen onze gemeente en/of daarbuiten. Geen kind verlaat wat ons betreft de basis of middelbare school zonder jaarlijks een museum, een sportclub, een bibliotheek of theater te hebben bezocht.

Cultuur is belangrijk voor de leefbaarheid

De culturele sector levert een wezenlijke bijdrage aan de leefbaarheid en de aantrekkelijkheid van onze gemeente als vestigingsplaats voor inwoners en ondernemers, én als toeristische bestemming in de Langstraat.

Aandacht voor amateurkunst

Kunst en cultuur zijn niet alleen om te consumeren, maar ook om zelf aan deel te nemen. Stimuleren en ondersteunen van amateurkunst is daarom belangrijk.

D66 zet in op culturele evenementen, speciaal voor jongeren

Sport en cultuur brengen mensen samen, daarom zijn evenementen belangrijk. In Waalwijk is er steeds meer ruimte voor culturele en sportieve evenementen, zoals het Halve Zolen Festival. D66 wil dat dit verder groeit, ook in Waspik en Sprang-Capelle.

Extra aandacht gaat naar evenementen voor jongeren om verveling en overlast te voorkomen. Er zijn nu weinig ontmoetingsactiviteiten voor jongeren vanaf 14 jaar. Organisaties zoals SJW/Tavenu, Den Bolder, Zidewinde en bewonersgroepen moeten worden gestimuleerd om dit op te pakken. D66 wil ook onderzoeken hoe jongeren zelf activiteiten kunnen bedenken en hoe we hen daarbij het beste ondersteunen.

We houden onze geschiedenis levend door behoud van ons (digitaal) erfgoed

Het bewaren van ons erfgoed lijkt vanzelfsprekend, maar dat is het niet. Er komt ook steeds meer digitaal erfgoed bij. Met erfgoed – ook digitaal – houden we het verleden levend. Het verhaal achter ons erfgoed helpt ons om onze geschiedenis en elkaar beter te begrijpen. D66 wil dat de gemeente Waalwijk actief zorgt voor het behoud van erfgoed, zoals monumenten, stads- en dorpsgezichten en natuurgebieden. Ook digitaal erfgoed hoort daarbij. Waar het kan, brengen we oude structuren terug of maken we ze beter zichtbaar. We houden erfgoed levend door het te gebruiken.

Bij het restaureren van gemeentelijke monumenten kiezen we bewust voor verduurzaming. Ook maken we ze – waar mogelijk – beter toegankelijk, ook voor mensen met een beperking. Via SALHA zorgen we dat digitaal erfgoed bewaard blijft, zichtbaar is en gebruikt wordt. We stimuleren de culturele sector om onze geschiedenis te onderzoeken, te vertellen en tentoon te stellen. Ook als het gaat om moeilijke of pijnlijke onderwerpen.

Hoofdstuk 7

Voor een veilig Waalwijk

D66 gaat voor een veilig Waalwijk

Fijn wonen en veilig wonen horen bij elkaar. Veiligheid begint met vrijheid. Vrijheid kan alleen als we onze grondrechten respecteren. Bij keuzes over veiligheid staan individuele rechten voorop.

De komende jaren verandert veel in verkeer en infrastructuur, zoals bij de Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL). Ook binnen de gemeente Waalwijk komen grote veranderingen. Straten en wijken worden aangepast om de klimaatcrisis aan te pakken. Steeds meer mensen vragen om een groene en veilige woonomgeving. D66 kijkt met optimisme naar deze uitdagingen.

Veilige wijken door max 30 km/h en meer fietsstraten

D66 wil dat 30 km/h de norm wordt in de woonwijken in onze gemeente. Daarnaast willen we bewoners inspraak geven in het al dan niet omzetten van hun woonwijk of straat naar Woonerf (max. 15 km/h). Om fietsen te stimuleren wil D66 meer fietsstraten realiseren: de auto te gast, fietsers voorrang. Om geluidsoverlast te voorkomen kiezen we, waar mogelijk, voor het integreren van snelheidsbeperkingen in de straatinrichting.

Dynamische straatverlichting om de sociale veiligheid te verhogen

Led-straatverlichting bespaart veel energie en vermindert CO₂-uitstoot. Het maakt verlichting ook slimmer en helpt om straten veiliger te maken. In 2025 vroegen vrouwen en meisjes met de actie Wij eisen de nacht om veilige straten, ook 's avonds en 's nachts. Dat is een terechte wens. Met dynamische verlichting kunnen we hieraan bijdragen. Denk aan fietspaden die oplichten als er fietsers komen, of extra licht in smalle straatjes tijdens uitgaansavonden. Inwoners kunnen aangeven waar zij zich onveilig voelen, zodat we daar slimme keuzes maken. D66 wil dat onze gemeente hier de komende tijd serieus mee aan de slag gaat.

BOA's zijn meer zichtbaar in de wijken en dorpen

De buurt-BOA maakt de kloof tussen inwoners en autoriteiten kleiner, versterkt het veiligheidsgevoel en is de dagelijkse voelspriet van de gemeente en de politie. Qua capaciteit kan Waalwijk nog een paar extra BOA's gebruiken. D66 zet in op uitbreiding met structureel twee FTE.

Wij geloven in preventie én in een stevige aanpak bij overtredingen

D66 Waalwijk gelooft in de kracht van preventie, maar staat ook voor een stevige aanpak bij overtredingen. Daarmee beschermen we de grenzen van de vrijheid voor onze inwoners. Het verhogen van de veiligheid en het aanpakken van ondermijnende criminaliteit is een complex vraagstuk.

We gaan voor een integrale aanpak bij de bestrijding van criminaliteit

Een goede aanpak van veiligheid vraagt samenwerking tussen politie, brandweer en andere diensten. Samen zorgen zij voor preventie en voorlichting over inbraak, diefstal, babbeltrucs, cybercrime en brandgevaar.

Bij het bestrijden van ondermijning moeten we alle oorzaken meenemen, zoals diversiteit, drugsgebruik, leerachterstanden, gezinsproblemen, slecht onderhoud van de openbare ruimte en schulden. Dit vraagt om nauwe samenwerking binnen de gemeente. Niet het probleem, maar de mens staat centraal.

Alleen cameratoezicht als dit tijdelijk, doelgericht en proportioneel is

De roep om camera's neemt toe onder inwoners. Helaas vormt het plaatsen van camera's vaak geen soelaas. Want overlastplegers, vuilplaatsters en hondenbezitters die poep niet opruimen zijn op deze camera's veelal niet te identificeren.

Camera's zorgen voor schijnveiligheid. Cameratoezicht is een middel, dat toegepast kan worden om meer inzicht te verwerven of om tijdelijk extra bewaking op een specifieke plek toe te voegen. Zodra een probleem of risico helder is kunnen andere middelen of maatregelen worden ingezet om criminaliteit of ander ongewenst gedrag te voorkomen of verminderen. Camera's zijn geen vervanging van politie of BOA's.

Hoofdstuk 8

Democratie in Waalwijk

D66 koestert de democratie in Waalwijk

Democratie in de gemeente is belangrijk. Het geeft inwoners invloed op besluiten en het recht om hun mening te geven. Dat recht is waardevol, want in veel landen kan dat niet. Inspraak betekent dat inwoners meepraten over plannen. Soms is dat zelfs verplicht. Inspraak kan op verschillende manieren, afhankelijk van het onderwerp. D66 Waalwijk wil dat mensen dit weer gaan waarderen. We willen inwoners uitnodigen om mee te doen en zo de band met elkaar versterken.

We willen een Jongerenraad en een Generatietoets voor beleid

Wil je toekomstbestendig beleid maken? Betrek dan juist de generatie van de toekomst. D66 Waalwijk wil dat jongeren een prominentere rol krijgen in de toetsing van beleid met impact op de toekomst. Door het instellen van een Jongerenraad, die gevraagd en ongevraagd advies geeft, en het invoeren van een Generatietoets voor beleid. Denk aan thema's als wonen, bereikbaarheid en duurzaamheid: het perspectief van jongeren is daarbij onmisbaar.

Lokale zeggenschap voor Waalwijkers

De gemeente heeft er steeds meer taken bij gekregen en heeft daarmee een steeds grotere rol in het dagelijks leven van mensen. D66 wil dat de lokale democratie recht doet aan de groeiende verantwoordelijkheid van gemeenten. Uiteindelijk heeft de gemeenteraad het laatste woord, maar nieuwe democratische instrumenten zijn een waardevolle toevoeging. Denk aan de Burgerbegroting bijvoorbeeld, of aan het instellen van een Burgerberaad voor grote en complexe kwesties. Uiteraard hoort er bij de inzet van democratische instrumenten ook uitvoeringskracht en uitvoeringsgeld. Maar dat betaalt zich uiteindelijk terug in de betere relatie tussen burgers en overheid en beter passende uitvoering van projecten.

Waalwijk experimenteert met het preferendum

In een preferendum worden inwoners gevraagd om hun mening over een te nemen besluit. Anders dan bij het klassieke referendum wordt niet gevraagd om voor of tegen een besluit te stemmen, maar worden varianten op een door de gemeenteraad gesteund besluit voorgelegd. Het preferendum heeft de voorkeur van D66 Waalwijk, omdat nuance in de uitkomst mogelijk is. Het wordt zichtbaar welke oplossing het meest breed gedragen is en daarmee wordt de uitslag representatiever. Een preferendum is minder polariserend en past daarmee beter bij het democratisch beginsel.

Doorpakken met de Burgerbegroting in 2027, 2028 en 2029

Dit jaar konden inwoners van Sprang-Capelle, Waspik en Waalwijk voor het eerst zelf beslissen over 500.000 euro via de Burgerbegroting. Van 60 ideeën zijn er 28 gekozen om in 2026 uit te voeren. Inwoners stemmen online en offline en kunnen hun idee zelf uitvoeren, met of zonder hulp. Zo vergroten we betrokkenheid bij de gemeente.

D66 wil doorgaan met de Burgerbegroting, ook na 2026. Het geeft inwoners directe invloed op hun leefomgeving en stimuleert eigenaarschap. De gemeente weet zo dat projecten passen bij wat inwoners belangrijk vinden. Het proces zorgt voor nieuwe ideeën en meer samenwerking. Dit is een sterke vorm van participatie en democratie.

D66 gaat voor een openheid en transparantie

De gemeente is transparant. Dat betekent dat de gemeente open en duidelijk is over haar beslissingen, processen en financiën. Zodat burgers inzicht hebben in het handelen van de overheid en dit kunnen toetsen. Het gaat om delen van informatie over beleid, begrotingen, afwegingen en de resultaten van burgerparticipatie. Een transparante houding bevordert het vertrouwen van burgers in het openbaar bestuur en is essentieel voor een gelijkwaardige en betrouwbare relatie met de samenleving.

Wethouders kennen hun inwoners, en andersom

Om de kloof tussen inwoner en lokale overheid te verkleinen is eerder al het wijkwethouderschap ingevoerd. Samen met de wijkadviseurs trekken wethouders regelmatig naar de inwoners in de wijken. Op een laagdrempelige manier vinden gesprekken plaats tussen bestuur en inwoners. Kleine zaken en verzoeken die worden aangedragen kunnen snel en effectief worden opgepakt. En de lijnen tussen bestuur en inwoners worden korter. Men weet elkaar makkelijker te vinden. Ook is in 2025 gestart met wijkgesprekken tussen raadsleden en inwoners. Ook dat draagt bij aan meer kennis van en begrip voor elkaar. D66 gaat voor het verder versterken van de contacten tussen inwoners en bestuur.

Hoofdstuk 9

D66 kijkt over de grens

D66 kijkt over de grens

Samenwerken met de directe omgeving zit Waalwijkers in het bloed. Vroeger deden we dat om gezamenlijk de Maas te bedwingen of om de leer- en schoenindustrie zo groot mogelijk te maken. Ook voor de uitdagingen van nu gelooft D66 erin dat door verbinding en samenwerking nieuwe kansen en mogelijkheden ontstaan voor iedereen. Waalwijk kijkt natuurlijk naar de Langstraat-gemeenten. En de regio Midden-Brabant heeft binnen het economisch succesvolle Noord-Brabant grote potentie. Een actieve opstelling in de regionale samenwerkingsverbanden is daarom essentieel. Dat geldt ook voor onze plek in Europa. Waalwijk ligt centraal ten opzichte van de Randstad, de Vlaamse Ruit en het Ruhrgebied.

Regionale samenwerking als verrijking, niet als doel op zich

Of het nu gaat om de Langstraat of de samenwerking in Hart van Brabant, D66 Waalwijk is vóór regionale samenwerking. Maar daarbij zijn we scherp op de meerwaarde die samenwerking ons biedt. Samenwerken met omliggende gemeenten heeft vele voordelen (onder meer op bestuurlijk-, economisch- en duurzaamheidsgebied) en leidt er in veel gevallen toe dat we zaken efficiënter doen. Maar D66 is tegen samenwerken om het samenwerken. We willen geen samenwerkingsverbanden met een enorm waterhoofd of verbanden die leiden tot het wegvloeien van zeggenschap over onze eigen gemeente.

Stedelijke regio Breda-Tilburg als kracht achter verstedelijking

Gemeente Waalwijk heeft zich aangesloten bij de SRBT, een samenwerkingsverband tussen regio Hart van Brabant en de Baronie. Hoofdthema van deze samenwerking is verstedelijking. Op deze schaal zijn we voor het Rijk een aantrekkelijke gesprekspartner, onder meer voor wonen en mobiliteit. De samenwerking is positief voor Waalwijk. Het heeft onder meer miljoenen van het Rijk opgeleverd voor de verbetering van onze mobiliteit en de ontsluiting van Landgoed Driessen. Een aandachtspunt is de governance van het samenwerkingsverband. Het is belangrijk dat dit de komende periode goed geregeld wordt. Daar zet D66 Waalwijk op in.

Waalwijk is een Brabantse, Nederlandse én Europese gemeente

Gemeente Waalwijk geeft dagelijks uitvoering aan tal van Europese wet- en regelgeving. Gemeenten zijn de hoeksteen van Europese samenwerking. D66 zegt volmondig ja tegen Europese samenwerking en een krachtige Europese Unie.

We koesteren de stedenband met Unna

Een goed voorbeeld van Europese samenwerking is de jarenlange stedenband tussen Waalwijk en Unna. D66 koestert deze vriendschap en wil de banden met Unna houden en waar mogelijk verder ontwikkelen. Hierbij ligt wat D66 betreft de focus op jeugd en jongeren.

We gaan op zoek naar nieuwe relevante stedenbanden

Ook willen we kijken naar nieuwe stedenbanden. Bijvoorbeeld om een verbinding te maken met onze arbeidsmigranten kunnen we denken aan een stedenband met een Poolse of Spaanse stad. Bekend maakt immers bemind.

Hoofdstuk 10

Houd de financiën op orde en kijk vooruit

D66 houdt de financiën op orde en kijkt vooruit

D66 Waalwijk staat voor een gemeente die zorgvuldig omgaat met geld, maar ook durft te investeren in de toekomst. Gezonde financiën vormen de basis voor een sterke, eerlijke en duurzame samenleving. We willen een financieel beleid dat niet alleen kijkt naar de cijfers van vandaag, maar ook naar de kansen van morgen. De afgelopen decennia bekostigde Waalwijk zijn plannen vooral met grondverkopen aan de noordzijde van de A59. Nu we de grenzen daar bereiken en we steeds meer verantwoordelijkheden van het Rijk krijgen overgeheveld is goed financieel bestuur nog belangrijker geworden. Evenals keuzes maken. We moeten bij de les blijven en zorgvuldig met ons geld omgaan. En we moeten soms scherpere keuzes maken: met welke investering gaan we de meeste impact realiseren?

D66 gaat verstandig om met lokale lasten

Waalwijk is op dit moment één van de goedkoopste gemeenten van Nederland – en dat houden we graag zo. D66 Waalwijk wil de lokale lasten voor inwoners daarom zo min mogelijk laten stijgen. Maar als het nodig is om belangrijke voorzieningen te behouden of nieuwe initiatieven te realiseren die onze gemeente sterker en leefbaarder maken, dan kan een beperkte stijging van de OZB een oplossing zijn. Dat doen we altijd met zorg, met oog voor wie het minder breed heeft.

D66 haalt meer uit subsidies

De gemeente Waalwijk realiseert steeds meer subsidies van Rijk, provincie en Europa. Maar dat kan nog beter. D66 Waalwijk wil dat de gemeente hier structureel werk van maakt, bijvoorbeeld met een vaste subsidieadviseur die kansen signaleert en benut. Zo kunnen we meer realiseren zonder de lokale lasten te verhogen.

D66 kijkt naar alternatieve financieringsvormen voor burgerinitiatieven

We staan open voor nieuwe manieren om onze gemeenschap te versterken. D66 Waalwijk wil onderzoeken of crowdfunding kan bijdragen aan lokale projecten en burgerinitiatieven. Daarin wordt meegenomen welke rol de gemeente kan en wil faciliteren en ondersteunen.

De gemeente is transparant, legt verantwoording af en is afrekenbaar

D66 Waalwijk vindt dat de gemeente duidelijk verantwoording af moet leggen over haar doen en laten en dat de zij zichtbaar streeft naar transparantie en afrekenbaarheid.

Algehele transparantie bij risicoprojecten

D66 Waalwijk is van mening, dat er bij onderwerpen waarmee een groot financieel en/of maatschappelijk risico verbonden is, de gemeente moet zorgen voor algehele transparantie over het proces, en de daarmee samenhangende tegen- en meevallers, richting de Waalwijkse raad. Op deze wijze kan tijdig worden bijgestuurd en worden risico's beperkt.

Gesubsidieerde instellingen leggen duidelijke verantwoording af

De gemeente verstrekt meerdere maatschappelijke en culturele organisaties subsidies om uitvoering te geven aan specifieke taken. Denk aan SJW/Tavenu, Theater De Leest, Baanbrekers etc. D66 vindt het niet alleen belangrijk dat er transparant gerapporteerd wordt over de uitgevoerde activiteiten, de impact die daarmee gerealiseerd is en de uitgaven die daarmee gemoeid zijn. We vinden het ook belangrijk dat vooraf duidelijke impactdoelen worden afgesproken. Inzet van publiek geld verlangt goede publieke verantwoording.

Leesbare begroting en jaarrekening

De afgelopen jaren is er al veel verbeterd aan de leesbaarheid van de begrotingen en jaarrekeningen. Het digitale platform wordt steeds beter. Toch zijn hier nog stappen te zetten. Met name waar het gaat om context (vooruit- en/of terugblik op hoofdlijnen) en de kpi's e/o streefcijfers.

Verantwoording

D66 Waalwijk

Kijk voor meer informatie op onze website: **d66.nl/waalwijk/**

Volg ons op Facebook: @D66Waalwijk of op Instagram: @d66_waalwijk

Colofon

Foto's – Valentina Fotografie, Tilburg

© D66 Waalwijk, 2026

D66

Waalwijk